

UZASADNIENIE

Decyzją z 29.06.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 291 ze zm.) odmówił S. L. przeliczenia wysokości emerytury, ponieważ wnioskodawczyni nie przedłożyła przy wniosku z 2.06.2021 r. nowych dowodów / dokumentów, ani też nie zostały ujawnione nowe okoliczności istniejące przed wydaniem prawomocnej decyzji w sprawie wysokości świadczenia. Zakład wyjaśnił, że odmawia przeliczenia emerytury oraz kapitału początkowego, gdyż okres zatrudnienia od 10.09.1971 r. do 28.02.1972 r. w Zakładzie (...), od 15.03.1972 r. do 7.09.1974 r. w (...) oraz od 14.10.1974 r. do 5.12.1991 r. w Ł.F.K. (...) zostały już uwzględnione przy ustalaniu wysokości świadczenia. Zakład podał, że na podstawie wyroku sądu z 30.07.2020 r. decyzją z 2.11.2020 r. do wyliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 183 ustawy przyjęto wskaźnik wysokości wynagrodzenia z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wynoszący 82,73%. Konkludując ZUS stwierdził, że w związku z tym, że wnioskodawczyni nie przedłożyła nowych dokumentów mających wpływ na zmianę wysokości – brak jest podstaw do przeliczenia świadczenia.

(decyzja w aktach ZUS k. 276)

Decyzją z 29.06.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 291 ze zm.) odmówił S. L. ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego według stanu na dzień 1.01.1999 r., ponieważ okresy zatrudnienia w Zakładzie (...) od 10.09.1971 r. do 28.02.1972 r., w (...) od 15.03.1972 r. do 7.09.1974 r., w (...) od 14.10.1974 r. do 5.12.1991 r. zostały już uwzględnione przy ustalaniu kapitału początkowego, przyjmując od ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z renty z tytułu niezdolności do pracy, który jest najkorzystniejszy.

(decyzja w aktach ZUS karta nienumerowana w pliku akt kapitałowych)

Od obu w/w decyzji wnioskodawczyni złożyła odwołania wnosząc o ich zmianę poprzez wyliczenie kapitału początkowego i emerytury przy uwzględnieniu wynagrodzenia, jakie zostało wykazane poprzez złożenie załączonych dokumentów do pisma (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł.. W uzasadnieniu podała, że w jej sprawie Sąd Okręgowy w Łodzi wydał wyrok z 30.07.2020 r., VIII U 1887/18, którym przyznał jej prawo do emerytury przyjmując wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 82,73% oraz kwotę bazową obowiązującą w dniu nabycia prawa do emerytury, w pozostałym zakresie odwołanie oddalił.

W dniu 29.06.2021 r. ZUS wydał obie zaskarżone decyzje, które wnioskodawczyni uznaje za wadliwe.

(odwołania k. 3-4, k. 3-4 akt VIII U 2010/21)

W odpowiedzi na odwołania ZUS wniósł o ich oddalenie, podtrzymując zajęte stanowisko. Pozwany wyjaśnił, że prawomocny wyrok Sądu Okręgowego z 30.07.2020 r. w sprawie VIII U 1887/18, został wykonany prawomocną decyzją Zakładu z 2.11.2020 r., którą organ przeliczył wnioskodawczyni emeryturę od 1.07.2018 r. Powołując się na treść art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 291 ze zm.), pozwany konkludował, że obie zaskarżone decyzje są prawidłowe.

(odpowiedź na odwołanie k. 17, k. 5 akt VIII U 2010/21)

W piśmie procesowym z 21.01.2022 r. wnioskodawczyni poparła odwołanie, argumentując, że ZUS przeliczył decyzją z 2.11.2020 r. jej emeryturę w wykonaniu prawomocnego wyroku z 30.07.2020 r. w sprawie VIII U 1887/18, natomiast odwołująca domaga się aktualnie uwzględnienia dokumentów zawierających stawki godzinowe z (...) Urzędu Wojewódzkiego od 1980 r. do 1991 r., podnosząc, że podane w tych dokumentach są najbardziej wiarygodnym

dowodem na jej zarobki. Podkreśliła, że bardzo ważne są dokumenty z 28.10.1982 r., z których wynika jakie miała stawki godzinowe od 1.10.1982 r. i dokument z 6.10.1981 r., z którego wynika jakie miała stawki od 1.11.1981 r.

(pismo procesowe wnioskodawczyni z 12.01.2022 r. k. 59-60, k. 14-15 akt VIII U 2010/21)

Obie sprawy z odwołań wnioskodawczyni w zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia za sygn. VIII U 2009/21.

(pismo procesowe wnioskodawczyni z 21.02.2022 r. k. 21 akt VIII U 2010/21)

W piśmie procesowym z 1.02.2022 r. pozwany organ rentowy wyjaśnił, że angaże ze stawką godzinową do 1979 r. zostały uwzględnione przy wyliczeniu wysokości emerytury ubezpieczonej, a pozostałe angaże ze stawkami godzinowymi nie zostały uwzględnione bo jest zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzenia za te okresy.

(pismo procesowe pozwanego z 1.02.2022 r. k. 65)

W piśmie procesowym z 19.05.2022 r. wnioskodawczyni dodatkowo wyjaśniła, że jej żądanie dotyczy nieuwzględnionej przy obliczeniu kapitału początkowego kwoty 14312805,00 zł, akcentując, że udowodniła swoje zarobki ustalone stawką godzinową poprzez złożenie dokumentów, z których stawki wynikają.

(pismo procesowe wnioskodawczyni z 19.05.2022 r. k. 79-80)

Na rozprawie z 7.06.2022 r. wnioskodawczyni poparła odwołanie, oświadczyła, że jej zdaniem ZUS wyliczając wysokość jej emerytury oparł się na kapitale początkowym wyliczonym decyzją z 2012 r., gdyż innej decyzji w kwestii kapitału początkowego nie miała, podkreślając, że nie dostawała wyższej emerytury pomimo wyroku Sądu Okręgowego z 30.07.2020 r. w sprawie VIII U 1887/18. Odwołująca podała, że wyliczona na podstawie w/w wyroku decyzją z 2.11.2020 r. emerytura wzrosła o 10 zł i jest to dla niej za mało, dodając, że poprzednia sprawa sądowa była sprawą mafijną. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania, wyjaśniając, że wnioskodawczyni ma wyliczoną emeryturę opartą na starych przepisach zgodnie z wyrokiem Sądu z 20 najkorzystniejszych lat bez uwzględnienia kapitału początkowego i jednocześnie dodając, że Zakład dokonał wyliczenia emerytury ubezpieczonej według nowych zasad, gdzie wynika, iż kapitał początkowy wynosi 133287,66 zł. Wnioskodawczyni podniosła, że ZUS nie przeliczył jej kapitału pomimo udowodnienia innej wysokości zarobków, bo kapitał z decyzji z 2012 r. jest wyższy niż wartość kapitału w sprawie VIII U 1887/18, gdzie ustalono ją na poziomie 128907,02 zł.

(e-prot. z 7.06.2022 r.: 00:01:32-00:30:56)

W piśmie procesowym z 6.07.2022 r. pozwany wyjaśnił, że ZUS dokonał wyliczenia wysokości kapitału początkowego przy uwzględnieniu założeń przyjętych w sprawie VIII U 1887/18. Podniósł też, że od samego początku w/w sporu sądowego Zakład wskazywał, że wskaźnik przyjęty do wyliczenia kapitału początkowego wynoszący 119,57% jest najkorzystniejszym wskaźnikiem. Wysokość kapitału początkowego wynosi wtedy 133287,66 zł i kapitał w takiej kwocie ZUS wyliczył decyzją z 14.11.2012 r. Biegły natomiast w sprawie VIII U 1887/18 w swoich obliczeniach przyjął wskaźnik z 10 lat kalendarzowych w wysokości 113,18% i wtedy wysokość kapitału początkowego wynosi 128902,84 zł. Zakład podkreślił, że Sąd I instancji w wyroku w sprawie VIII U 1887/18 zmienił decyzję ZUS i przyznał wnioskodawczyni prawo do obliczenia emerytury przyjmując wskaźnik podstawy wymiaru wynoszący 82,73%. Tak obliczona emerytura na tzw. starych zasadach wynosi 1753,81 zł. Pozostałe warianty wysokości świadczenia w decyzji wykonującej wyrok czyli emerytura na tzw. nowych zasadach i emerytura mieszana okazały się niższe. Organ rentowy wyjaśnił, że w decyzji z 2.11.2020 r. do obliczenia kapitału początkowego, który miał wpływ na wysokość emerytury na nowych zasadach i emerytury mieszanej, zastosowano wyliczenia kapitału początkowego z decyzji z 14.11.2012 r., czyli w wysokości wskazywanej przez skarżącą. Pozwany dodał, że spór sądowy nie dotyczył wysokości kapitału początkowego dlatego Zakład cały czas stosuje do wyliczenia emerytury wnioskodawczyni to co jest ustalone decyzją kapitałową z 2012 r., to jest kapitał w wysokości (...),66 a nie wyliczenia biegłego ze sprawy VIII U 1887/18.

(pismo procesowe pozwanego z 6.07.2022 r. k. 104)

Na rozprawie z 23.08.2022 r. – bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku w sprawie – pełnomocnika ZUS po zapoznaniu się z pismem procesowym wnioskodawczynie z 16.08.2022 r. wniósł o oddalenie odwołań.

(e-prot. z 23.08.2022 r.: 00:02:18)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie - S. L. urodziła się w dniu (...)

(okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 25 czerwca 1992 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawczynie prawo do renty inwalidzkiej. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek, z 3 lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1988 r. do 31.12.1990 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru składek wyniósł 119,57 %. Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił 20 lat okresów składkowych, 6 miesięcy okresów nieskładkowych oraz 4 lata i 6 miesięcy okresów uzupełniających.

(decyzja k. 22 akt rentowych ZUS)

Decyzją z dnia 14 listopada 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego S. L.. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy w wysokości 119,57 %. Do ustalenia kapitału przyjęto okresy składkowe w łącznej ilości 20 lat, 5 miesięcy i 15 dni oraz nieskładkowe w ilości 6 miesięcy i 18 dni. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniósł 133.287,66 zł.

(decyzja k. 14 - 15 akt kapitałowych ZUS)

W dniu 2 kwietnia 2013 r. ubezpieczona złożyła wniosek o świadczenie emerytalne.

(wniosek k. 1 – 4 akt ZUS)

Decyzją z dnia 10 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawczynie prawo do emerytury od dnia 30 kwietnia 2013 r., tj. od daty osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość świadczenia obliczona na podstawie art. 53 przytoczonej ustawy wyniosła 1610,97 zł brutto miesięcznie. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto podstawę wymiaru renty, tj. wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 3 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.1988 r. do 12.1990 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 119,57 %. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy: składkowe w ilości 30 lat i 26 dni oraz nieskładkowe w ilości 10 miesięcy i 6 dni.

Podstawę obliczenia emerytury, zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stanowiła kwota składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji składki (32260,93 zł) oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego (401843,24 zł). Tak ustaloną podstawę (32260,93 zł + 401843,24 zł) podzielono przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę (254,50 miesięcy). Emerytura wyliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy wyniosła 1705,71 zł brutto. Ostatecznie kwota świadczenia emerytalnego ustalona w myśl art. 183 ustawy emerytalnej, to jest 20 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 (322,19 zł) i 80 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26 (1364,57 zł) wyniosła 1686,70 zł brutto miesięcznie.

(decyzja k. 14 akt ZUS)

W dniu 13 lipca 2018 r. S. L. złożyła wniosek o przeliczenie kapitału początkowego i emerytury przy uwzględnieniu kwot jej wynagrodzeń uzyskiwanych w latach 1999 - 2012.

(wniosek k. 84 akt ZUS)

Decyzją z dnia 1 sierpnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) przeliczył S. L. świadczenie emerytalne od dnia 1 lipca 2018 r. tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto podstawę wymiaru renty, tj. wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 3 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.1988 r. do 12.1990 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 119,57 %. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy: składkowe w ilości 30 lat, 2 miesięcy i 18 dni oraz nieskładkowe w ilości 10 miesięcy i 6 dni. Wysokość świadczenia wyniosła 1836,39 zł brutto miesięcznie.

(decyzja k. 85-86 akt ZUS)

Wnioskodawczyni złożyła odwołanie od tej decyzji wnosząc o jej zmianę i ponowne przeliczenie świadczenia emerytalnego przy przyjęciu wynagrodzeń uzyskiwanych przez nią z tytułu zatrudnienia w: (...) Spółka z o.o. w P. od 2.11.2005 r. do 31.12.2012 r., (...) S.A. we W. od 01.08.1998 r. do 31.07.1999 r. oraz (...) Spółka Jawna R. i D. w P. od 2.11.1999 r. do 31.12.2001 r.

(odwołanie k. 3 – 3 verte załączonych akt VIII U 1887/18)

Wyrokiem z 30.07.2020 r. Sąd Okręgowy po rozpoznaniu sprawy VIII U 1887/18 w związku z odwołaniem S. L. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z dnia 1 sierpnia 2018 roku, znak (...), w pkt. 1 zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał S. L. prawo do obliczenia emerytury przyjmując wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 82,73 % oraz kwotę bazową obowiązującą w dniu nabycia prawa do emerytury; a w pkt. 2 oddalił odwołanie w pozostałym zakresie. W trakcie tego postępowania Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił kwoty wynagrodzeń za okresy zatrudnienia wnioskodawczyni od 14.10.1974 r. do 31.12.1979 r. na podstawie angaży oraz kart zasiłków chorobowych, a za lata 1980-1987 i 1991 r. na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawionego przez Archiwum Zakładowe. W toku postępowania za sygn. VIII U 1887/18 Sąd uwzględnił, że od 14.10.1974 r. do 05.12.1991 r. wnioskodawczyni świadczyła pracę na umowę o pracę w (...) Fabryce (...) w Ł. ostatnio jako dziewiarz w pełnym wymiarze czasu pracy, który wówczas wynosił 46 godzin tygodniowo, zgodnie ze świadectwem pracy zalegającym za k. 5 akt ZUS. Ponadto Sąd zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wnioskodawczyni zalegające w aktach ZUS, zgodnie z którym w latach 1980 – 1991 wynagrodzenie ubezpieczonej we wskazanym wyżej zakładzie pracy wyniosło następujące kwoty: w 1980 r. – 66.652,00 zł; w 1981 r. – 83.186,00 zł; w 1982 r. – 127.439,00 zł; w 1983 r. – 200.696,00 zł; w 1984 r. – 254.777,00 zł; w 1985 r. – 267.382,00 zł; w 1986 r. – 340.702,00 zł; w 1987 r. – 413.056,00 zł; w 1988 r. – 757.209,00 zł; w 1989 r. – 2.817.842,00 zł; w 1990 r. – 15.602.097,00 zł; w 1991 r. – 19.745.786,00 zł. W ustaleniach w sprawie VIII U 1887/18 stwierdzono też bezsporną okoliczność braku regulaminu wynagradzania z (...) Fabryki (...) w Ł..

(wyrok k. 212 załączonych akt VIII U 1887/18, uzasadnienie wyroku k. 215-232 załączonych akt VIII U 1887/18)

Wnioskodawczyni nie złożyła apelacji od ww. wyroku Sądu Okręgowego, wobec czego wyrok ten stał się prawomocny z dniem 6.10.2020 r.

(zarządzenie k. 212 verte załączonych akt VIII U 1887/18)

W wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego z 30.07.2020 r. w sprawie VIII U 1887/18 pozwany organ rentowy prawomocną decyzją z dnia 2.11.2020 r. przeliczył emeryturę wnioskodawczyni od 1.07.2018 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek .

Wysokość kapitału początkowego pozostała bez zmian – albowiem powyższy wyrok nie dotyczył przeliczenia kapitału początkowego.

Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto najkorzystniejszy dla wnioskodawczyni wariant, tj. podstawę wymiaru renty. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 119,57% i został ustalony z 3 lat kalendarzowych tj. od 1988 do 1990.

Przyjęte przez Sąd w w/w wyroku wynagrodzenia ustalone w toku postępowania skutkują ustaleniem wskaźnika wysokości wynagrodzeń z 20 najkorzystniejszych lat który wyniósłby 82,73%, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 10 kolejnych lat, tj. 1982-1991 wyniósłby 113,18%.

1. Obliczenie wysokości emerytury zgodnie z art. 53 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS:

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto:

- wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 82,73% z 20 najkorzystniejszych lat oraz kwotę bazową obowiązującą w dniu nabycia prawa do emerytury tj. 3080,84 zł

Podstawa wymiaru obliczenia przy pomnożeniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 82,73% przez kwotę bazową 3080,84 zł wynosi 2548,78 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury zakład uwzględnił okresy:

Składkowe w ilości 30 lat, 2 miesięcy, 18 dni, tj. 362 miesięcy,

Nieskładkowe w ilości 10 miesięcy, 29 dni, tj. 10 miesięcy

Wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób

$24\% \times 3080,84 = 739,40 \text{ zł}$

$(362 \times 1,3\%) : (\dots),78 = 999,63 \text{ zł}$

$(10 \times 0,7\%) : (\dots),78 = 14,78 \text{ zł}$

Razem 1753,81 zł.

2) Obliczenie wysokości emerytury zgodnie z art. 26 w/w ustawy

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 32261,12 zł

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 401843,24 zł

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 254,50 miesięcy,

- wyliczona kwota emerytury wynosi 1705,71 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami art. 26 ustawy emerytalnej

3) Obliczenie wysokości emerytury zgodnie z art. 183 w/w ustawy

Wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w roku 2013 wysokość emerytury od 30.04.2013 r. wynosi:

20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej 350,76 zł

80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej 1364,57 zł

Łącznie 1715,33 zł

Emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie od 1.07.2018 r. 1846,48 zł.

(decyzja k. 269 akt ZUS)

W dniu 2.06.2021 r. odwołująca złożyła wniosek o ponowne przeliczenie i ustalenie kapitału początkowego na dzień 1.01.1999 r. przy uwzględnieniu dokumentów dostarczonych wnioskodawczyni i ujawnionych wynagrodzeń przez Archiwum Zakładowe w (...) 10.2018 r. z zakładów pracy:

- Zakład fryzjerski od 10.09.1971 r. do 28.02.1972 r.

- Ł.Z.P.G. F. – Stomil od 15.03.1972 r. do 7.09.1974 r.

- Ł.F. K (...) od 14.10.1974 r. do 5.12.1991 r.

(wniosek k. 274 akt ZUS)

W wyniku rozpoznania tego wniosku pozwany organ rentowy w dniu 29.06.2021 r. wydał obie zaskarżone w n/n sprawie decyzje, mocą których:

1) odmówił S. L. przeliczenia wysokości emerytury, ponieważ wnioskodawczyni nie przedłożyła przy wniosku z 2.06.2021 r. nowych dowodów / dokumentów, ani też nie zostały ujawnione nowe okoliczności istniejące przed wydaniem prawomocnej decyzji w sprawie wysokości świadczenia. Zakład wyjaśnił, że odmawia przeliczenia emerytury oraz kapitału początkowego, gdyż okres zatrudnienia od 10.09.1971 r. do 28.02.1972 r. w Zakładzie (...), od 15.03.1972 r. do 7.09.1974 r. w (...) oraz od 14.10.1974 r. do 5.12.1991 r. w Ł.F.K. (...) zostały już uwzględnione przy ustalaniu wysokości świadczenia. Zakład podał, że na podstawie wyroku sądu z 30.07.2020 r. decyzją z 2.11.2020 r. do wyliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 183 ustawy przyjęto wskaźnik wysokości wynagrodzenia z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wynoszący 82,73%. Konkludując ZUS stwierdził, że w związku z tym, że wnioskodawczyni nie przedłożyła nowych dokumentów mających wpływ na zmianę wysokości – brak jest podstaw do przeliczenia świadczenia. (decyzja w aktach ZUS k. 276)

2) odmówił S. L. ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego według stanu na dzień 1.01.1999 r., ponieważ okresy zatrudnienia w Zakładzie (...) od 10.09.1971 r. do 28.02.1972 r., w (...) od 15.03.1972 r. do 7.09.1974 r., w (...) od 14.10.1974 r. do 5.12.1991 r. zostały już uwzględnione przy ustalaniu kapitału początkowego, przyjmując do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z renty z tytułu niezdolności do pracy, który jest najkorzystniejszy (decyzja w aktach ZUS karta nienumerowana w pliku akt kapitałowych)

Wszystkie załączone przez wnioskodawczynię dokumenty do wniosku z 2.06.2021 r. o ponowne przeliczenie kapitału początkowego oraz emerytury, a także załączone do jej odwołania w n/n postępowaniu od obu zaskarżonych decyzji z 29.06.2021 r., jak i do pisma do procesowego z 11.01.2022 r. (w postaci angaży, kart zasiłkowych, kart obiegowych oraz inne) były już znane pozwanemu organowi rentowemu, ich kserokopie znajdują się w aktach ZUS-owskich, a także znane były biegłemu w postępowaniu VIII U 1887/18, który w rzeczonej sprawie, zakończony prawomocnym wyrokiem z 30.07.2020 r. Sądu Okręgowego w Łodzi, dysponował tymi dokumentami przy wydaniu swojej opinii. W szczególności załącznik do pisma procesowego wnioskodawczyni z 11.01.2022 r. w postaci kserokopii angaży

dotyczących stawki godzinowej od 1.10.1979 r., od 1.01.1981 r., od 1.10.1982 r. był znany pozwanemu i biegłemu w sprawie VIII U 1887/18, i znajduje się na karcie 124 akt emerytalnych. Wynagrodzenie w kwocie 13,70 zł od 1.10.1979 r. było przyjęte przez biegłego do wyliczenia w opinii sporządzonej w sprawie VIII U 1887/18. Pozostałe dokumenty w postaci w/w angaży nie były brane pod uwagę przy wyliczeniach przez tego biegłego ponieważ w aktach rentowych i w aktach sprawy znajdują się zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia z 18.10.2018 r., które obejmuje wynagrodzenia z lat 1980-1991 w (...) Fabryce (...) w Ł., wystawione przez (...) Urząd Wojewódzki w Ł. na podstawie kart wynagrodzeń. Wnioskodawczyni w piśmie z 11.01.2022 r. (k. 59) przedstawiła dokumenty, które posiadała z (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł., w postaci angaży ze stawkami godzinowy od 1.10.1982 r. i od 1.01.1981 r., co oznacza, że dokumenty te były znane odwołującej przy wystawianiu zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu przez Archiwum i zaświadczenie to uwzględnia te wynagrodzenia. Angaże ze stawką godzinową do roku 1979 r. zostały uwzględnione przy wyliczeniu wysokości emerytury wnioskodawczyni, a pozostałe w/w angaże ze stawkami godzinowymi nie zostały uwzględnione przez biegłego w sprawie VIII U 1887/19 ponieważ wyliczenie w tej sprawie wykonane przez biegłego zostało oparte na zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za te okresy.

(angaże k. 61-63, angaże k. 124 akt ZUS, dowody w aktach sprawy VIII U 1887/18: angaże k. 46-49, k. 51 – 51 verte, karty zasiłków chorobowych k.53 – 54 verte; opinia biegłej z zakresu księgowości M. K. k. 120 - 132, ustna opinia uzupełniająca 00:02:33 – 00:03:03, k. 168 – 169, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 15, k. 34)

Powyższy stan faktyczny został odtworzony na podstawie powołanych dokumentów zalegających w aktach ZUS-owskich, aktach niniejszej sprawy, a także aktach załączonej sprawy VIII U 1887/18. Autentyczności tych dokumentów nie kwestionowała żadna ze stron, a i Sąd nie znalazł z urzędu jakichkolwiek podstaw by to czynić. Analiza zgromadzonych dowodów wskazuje, że są one spójne i wzajemnie się uzupełniają i brak jest podstaw by kwestionować ich wiarygodność.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obydwa odwołania podlegają oddaleniu.

Na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 504 z późn. zm.), w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Z cytowanego przepisu art. 114 ust. 1 pkt 1 wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442).

Zwrot "przedłożenie nowych dowodów" oznacza zgłoszenie każdego prawnie dopuszczalnego środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość. Natomiast użyte w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej pojęcie "ujawnienie okoliczności" oznacza powołanie się na fakty dotyczące ogółu wymagań formalnych i materialnych związanych z ustaleniem przez organ rentowy prawa do świadczenia lub wysokości świadczenia. Są to określone w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokości np. staż pracy, wiek, niezdolność do pracy, ale także uchybienia przez organ rentowy normom prawa procesowego lub materialnego, wpływające potencjalnie na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją prawną osoby zainteresowanej (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2014 r., I UK 322/13, LEX nr 1444596 oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 grudnia 2015 r., III AUa 1087/15, LEX nr 1979499).

Mając powyższe na uwadze należy podkreślić, że skoro przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte w oparciu o wnioski z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to obowiązkiem organu rentowego a następnie Sądu orzekającego, była w pierwszej kolejności ocena, czy wystąpiły określone w tym przepisie przesłanki umożliwiające merytoryczne rozpoznanie wniosku. Należało zatem ustalić i ocenić, czy wnioskodawczyni przedłożyła nowe dowody mogące mieć wpływ na zmianę poprzedniej decyzji, ewentualnie, czy ujawniły się takie okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mogły rzutować na przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury. Ocena, że przesłanki te nie były spełnione (wnioskodawczyni nie przedłożyła nowych dowodów ani nie ujawniła okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które miały wpływ na prawo do świadczeń) powinna prowadzić do odmowy ponownego ustalenia świadczenia przez organ rentowy oraz oddalenia odwołania przez Sąd, bez potrzeby merytorycznego zbadania wysokości świadczenia przysługującego ubezpieczonemu. Bez spełnienia przesłanek formalnych wniosku z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, prowadzenie postępowania dotyczącego merytorycznej oceny wysokości świadczenia, jest bezcelowe i bezprzedmiotowe.

Środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury i renty, zgodnie z § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 z późn. zm.), są - dla pracowników - zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków. Wskazana regulacja niewątpliwie wyznacza kierunek postępowania dowodowego, ale nie oznacza, że wysokość uzyskiwanego uposażenia nie może być dowiedziona w inny sposób. W postępowaniu sądowym nie obowiązują bowiem ograniczenia co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r. sygn. akt II UKN 186/97 OSNP 1998/11/342), a tym samym ich wysokość może być ustalona także w oparciu o inne pisemne środki dowodowe - stwierdzające wysokość zarobku lub dochodu, a nawet zeznania świadków.

Dokonując wszechstronnej analizy całego zgromadzonego w sprawie materiału procesowego Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że skarżąca w toku postępowania przed organem rentowym wywołanym złożeniem wniosku z 2.06.2021 r. o ponowne przeliczenie emerytury oraz kapitału początkowego nie spełniła przesłanki z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Skarżąca nie przedłożyła żadnych nowych dowodów na potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed uprawomocnieniem się decyzji z 2.11.2021 r. o przeliczeniu jej emerytury w wykonaniu prawomocnego wyroku w sprawie VIII U 1887/18, a mających wpływ na wysokość świadczenia.

Skarżąca w toku niniejszego postępowania nie ujawniła również żadnych innych okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie byłyby znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na wysokość jej kapitału początkowego oraz emerytury.

Reasumując - w ocenie Sądu Okręgowego, w toku postępowania przed organem rentowym, wywołanego wnioskiem wnioskodawczyni z 2.06.2021 r. nie zostało ujawnione nic nowego, co dawałoby Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych podstawę do ponownego przeanalizowania sytuacji prawnej wnioskodawczyni.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ma podstaw do ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego oraz emerytury, jeśli ubezpieczony nie przedstawi dokumentów lub okoliczności zmieniających jego sytuację (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III UK 150/13, LEX nr 1458793).

Przy czym stosownie do art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W postępowaniu sądowym ubezpieczony może korzystać z wszelkich środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty, w szczególności z innych pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy oraz z zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia zainteresowanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r. sygn.

akt II UKN 186/97, opubl. OSNP 1998/11/342; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 r. sygn. I UK 115/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2007, Nr 17-18, poz. 257, str. 753). Nie jest natomiast możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Wskazać należy, iż nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997 r., z.6-7, poz. 76). Podobnie, w wyroku z 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, Nr 20, poz. 662, Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Należy podkreślić, że okresy zatrudnienia od 10.09.1971 r. do 28.02.1972 r. w Zakładzie (...), od 15.03.1972 r. do 7.09.1974 r. w (...) oraz od 14.10.1974 r. do 5.12.1991 r. w Ł.F.K. (...) zostały już uwzględnione przy ustalaniu wysokości świadczenia, a także, że wszystkie angaże na jakie powołuje się skarżąca były znane pozwanemu organowi rentowemu, ponieważ ich kserokopie znajdują się w aktach ZUS-owskich, a nadto były również znane w postępowaniu VIII U 1887/18, w tym znane były biegłemu, który nimi dysponował przy wydawaniu we wskazanej sprawie opinii.

W konsekwencji obie zaskarżone decyzje organu rentowego z 29.06.2021 r. uznać należy za prawidłowe bowiem w chwili ich wydawania nie zachodziły przesłanki z art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Mając powyższe na uwadze odwołanie, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., podlegało oddaleniu.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni wraz z pouczeniem, iż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyroku z uzasadnieniem przysługuje jej prawo złożenia apelacji do tutejszego Sądu Okręgowego w Łodzi, które rozpoznaje Sąd Apelacyjny w Łodzi

A.P.